

**Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje**

**Charles University in Prague, Faculty of Science
Department of Social Geography and Regional Development**

Doktorský studijní program: sociální geografie a regionální rozvoj
Ph.D. study program: Social Geography and Regional Development

Autoreferát disertační práce
Summary of the Ph.D. Thesis

**MEZINÁRODNÍ PRACOVNÍ MIGRACE A PRACUJÍCÍ CIZINCI V
ČESKU V DOBĚ GLOBÁLNÍ EKONOMICKÉ KRIZE 2008 – 2012**

**INTERNATIONAL LABOUR MIGRATION AND WORKING
FOREIGNERS IN THE CZECH REPUBLIC DURING THE PERIOD OF
THE GLOBAL ECONOMICAL CRISIS OF 2008 – 2012**

Mgr. Soňa Schováňková

Školitel/Supervisor: doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc.

Praha, 30. července 2013

Osnova

Abstrakt	3
Abstract	4
Úvod	5
Cíle práce	5
Metodika	6
Výsledky a diskuse	7
Závěry	8
Introduction	11
Aims of the study	11
Methodology	12
Results and discussion	13
Conclusions	14
Použitá literatura / References	16
Curriculum vitae	18
Seznam publikací / Selected publications	21

Abstrakt

Předkládaná disertační práce se věnuje aktuálnímu tématu mezinárodní pracovní migrace a pracujících cizinců v Česku v období globální ekonomické krize mezi roky 2008 a 2012.

Jedná se o empirický výzkum, který vychází z kvalitativního a kvantitativního studia tématu. Předmětem výzkumu jsou pracující cizinci, přičemž rozlišujeme cizince v roli zaměstnanců a podnikatelů, cizince ze zemí Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska a z tzv. třetích zemí.

Práce se věnuje otázce statistických dat o pracovní migraci v Česku. Vybrané ukazatele byly dále použity při studiu prostorového rozmístění pracujících cizinců v Česku a jeho podmíněnosti.

Součástí této práce je i jeden z prvotních pokusů o vytvoření definice vysoce kvalifikovaných pracovníků v Česku, jež by mohla být aplikovatelná nejen na zaměstnané cizince, ale zaměstnance vůbec.

Práci tvoří čtyři tématicky propojené články publikované v odborných periodících, na kterých se autorka práce podílela. Tyto články jsou doplněny teoreticko-metodologickým rámcem, který se vztahuje k tématu mezinárodní pracovní migrace a pracujících cizincům. V závěru jsou navrženy možnosti dalšího směřování tohoto tématu.

Abstract

The dissertation thesis is aimed at actual topic of the international labour migration and working foreigners in the Czech Republic in the period of the global economical crisis between 2008 and 2012.

It is an empirical research that comes out from the qualitative and quantitative study of the topic. The subject of the research were working foreigners. We differ foreigners in the position of employees and businessmen as well as foreigners from the European Economic Area and Switzerland and so called third countries.

In the work I focus on the statistical data about the labour migration in the Czech Republic. Selected indicators were also used to study spatial distribution of working foreigners in the Czech Republic and its conditionality.

The thesis includes also one of the first attempt to define the highly qualified workers in the Czech Republic that could be applied not only on employed foreigners but employees as such.

The work comprises of four articles on which the author of the thesis worked and that have been published in professional journals. These articles have been accompanied by theoretical-methodological framework that relates to the topic of international labour migration and working foreigners. In the conclusion, possibilities of further reasearch of this topic were suggested.

Úvod

Mezinárodní pracovní migrace je aktuální téma, které se dostalo do popředí zájmu států v souvislosti se současnou globální ekonomickou krizí, která má značné dopady nejen na národní ekonomiky a firmy, ale i na pracovníky, obyvatele a cizince nevyjímaje. Dopady mezinárodní pracovní migrace na jednotlivé státy jsou pak chápány nejenom v hospodářské oblasti, ale i v sociální, kulturní i geografické (viz např. Čermák, Janská 2011).

Základní pravidelnosti vztahu migrace a ekonomické recese jsou z minulosti známé a byly zdokumentované, nicméně poznání současného vztahu je výzkumnou výzvou. (viz např. Castles 2002, Massey 1988 či Chiswick a Hatton 2002, Drbohlav a kol. 2010 a další)

Sledování objemu proudů mezinárodní pracovní migrace mezi zdrojovou a cílovou zemí či uvnitř skupiny států, počtu cizinců pracujících na území státu, hodnocení faktorů podmiňujících migraci či porovnávání socioekonomických struktur pracovních migrantů navzájem či vzhledem k jiné populaci, jsou aktuální témata (Appave, Cholewinski 2008, OECD 2013).

Z dosavadních výzkumů je všeobecně známé, že (pracující) migranti se koncentrují do omezeného počtu regionů v závislosti na specifických ekonomických, sociálních, politických, a také geografických podmínkách území. V této souvislosti je obvykle vyšší koncentrace zahraničních (pracovních) migrantů ve velkých městech a metropolitních oblastech v porovnání s venkovskými oblastmi, které se více potýkají se socioekonomickými potížemi.

Cíle práce

V disertační práci byly sledovány následující cíle:

- 1) Vyhodnocení vypovídací schopnosti ukazatelů české statistiky o pracovních migrantech a pracujících cizincích a

identifikace ukazatelů, které umožňují relativně realistický pohled na stav počtu pracovních migrantů v Česku, resp. těch pracujících cizinců, kteří v Česku skutečně pobývají a pracují.

- 2) Vhodné ukazatele pracovní migrace do Česka a pracujících cizinců v Česku, které byly specifikované v předchozím cíli, byly použity při studiu prostorového rozmístění pracovních migrantů a pracujících cizinců (včetně rozlišení cizinců zaměstnaných na vysoce kvalifikovaných, kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních pozicích).
- 3) Studium podmínek prostorové rozmístění pracujících cizinců v Česku včetně rozdělení na zaměstnané na vysoce kvalifikovaných, kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních pozicích.

Metodika

V práci byl využit empirický výzkum, který vychází z kvalitativního a kvantitativního studia tématu. V článku Čermákové, Schovánkové a Fiedlerové (2013) bylo použito několik výzkumných metod jako například studium příslušné legislativy o podnikání cizinců v Česku, socioekonomická analýza a index různorodosti, který porovnává zastoupení skupin cizinců a majoritní společnosti v různých podnikatelských oborech. V dalším článku (Schovánková 2013a) byly porovnány ukazatele zaměstnaných cizinců z Ukrajiny, Vietnamu a Mongolska v letech 2008 – 2011 v Česku a byl odhadnut počet zaměstnanců z těchto zemí, kteří mohli ve sledovaném období v Česku skutečně pracovat. Ve třetím článku (Schovánková 2013b) byla navržena definice vysoce kvalifikovaných zaměstnanců v Česku. Dále bylo porovnáno osm nástrojů mezinárodní migrační politiky Česka z hlediska jejich otevřenosti vůči legalizaci pobytu vysoce kvalifikovaným zaměstnancům cizinců, a to prostřednictvím indexu migrace vysoce kvalifikovaných pracovníků („index MVKP“).

V posledním čtvrtém článku byly sledovány podmíněnosti prostorového rozmístění vysoce kvalifikovaných, kvalifikovaných a nekvalifikovaných cizinců prostřednictvím korelační a regresní analýzy. V rámci analýz byly sledovány více než dvě desítky nezávisle proměnných spadajících do některé z šesti vytvořených oblastí, kterými jsou geografická poloha, migrace a mobilita, demografické ukazatele a sociální oblast, trh práce a v neposlední řadě i ekonomická oblast. (Schováňková 2013c)

Výsledky a diskuse

Výsledky článku Čermákové, Schováňkové a Fiedlerové (2011) naznačují, že liberální podnikatelské prostředí pro cizince nebylo zcela naplněno. Jedním z důvodů je, že od konce 90. let se zvýšily požadavky spojené s oprávněností podnikatelských aktivit cizinců na území. V rámci socioekonomické analýzy bylo zjištěno, že nejvíce živnostníků cizinců pochází z Vietnamu a zemí bývalé Jugoslávie, a také že mladí muži pocházejí spíše ze zemí ležících východně od Česka a starší muži ze zemí západně od ČR, navíc ženy živnostnice tvoří pouze jednu třetinu všech živnostníků. Šetřením nebyly prokázány výraznější rozdíly v podnikatelských aktivitách podle ekonomických sektorů mezi podnikajícími cizinci a majoritní společností. Na základě údajů z daňových přiznání k dani z příjmu fyzických osob bylo zjištěno, že podnikatelské aktivity cizinců byly ve sledovaném období 2005 – 2009 více efektivní v porovnání se všemi podnikateli v Česku.

Výsledky článku Schováňkové (2013a) naznačují, že oficiálně publikovaná statistika počtu všech vydaných pracovních povolení, která bývá implicitně a někdy i explicitně považována za statistiku v zemi skutečně působících zaměstnaných cizinců, byla ve sledovaném období 2008 – 2011 nadhodnocena. Rozdíl mezi oficiálně publikovanými statistickými daty o počtu Ukrajinců, Vietnamců a Mongolů zaměstnaných v Česku a provedeným odhadem, který zahrnoval počet vydaných prodloužených povolení k práci a počet

vydaných víz a povolení k pobytu za účelem zaměstnání, se pohyboval v rozpětí 20 až 50 % a mezi sledovanými roky měl klesající tendenci.

Ve třetím článku Schovánkové (2013b) byl uděláný prvotní pokus o vytvoření definice vysoce kvalifikovaných pracovníků, podle které to jsou zaměstnanci působící na pracovních pozicích ve třídách 1 a 2 klasifikace CZ-ISCO. Za nejvíce otevřený nástroj české migrační politiky byl vyhodnocen Projekt zrychlené procedury pro vnitropodnikově převáděné zaměstnance spadající mezi ukazatele dočasné pracovní migrace. Další relativně otevřené nástroje české migrační politiky jsou modrá a zelená karta, které patří mezi nástroje dlouhodobé pracovní migrace. Nejvíce využívané nástroje, kterými jsou nástroje dlouhodobé pracovní migrace pracovní povolení a příslušné vízum či povolení k pobytu se na základě indexu MVKP projevují jako nejméně otevřené nástroje z hlediska migrace vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Prostorové rozmístění pracujících cizinců na vysoce kvalifikovaných, kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních pozicích, kterému se věnoval článek Schovánkové (2013c), se jeví být výrazně ovlivněn dvěma proměnnými. První z nich jsou zaměstnaní cizinci, kteří do území přišli pracovat v předchozích letech (proměnná z oblasti migrace a mobilita) a vertikální geografická poloha (proměnná z oblasti geografické polohy). V případě ostatních proměnných se prostorové podmíněnosti rozmístění pracujících cizinců liší v závislosti na tom, zda se jedná o vysoce kvalifikované, kvalifikované či nekvalifikované zaměstnance cizince.

Závěry

Co se týká prvního cíle, vhodným a relativně přesným ukazatelem počtu cizinců pracujících na území Česka, se jeví být prodloužená povolení k práci. Další ukazatele, které jsou však považovány za spíše podhodnocené jsou ukazatele evidence cizinců ze třetích zemí s výjimkou z povinnosti mít pracovní povolení a ukazatele

provedených registrací cizinců z EHP a Švýcarska na úřadech práce. Česká statistika nabízí značně omezený soubor ukazatelů podnikatelských aktivit, prakticky jediným ukazatelem je počet živnostníků ze zemí EHP a Švýcarska a ze třetích zemí, která se však jeví být nadhodnocena. Výsledky prvního cíle mohou přispět k revizi ukazatelů a statistických dat o pracovní migraci podnikatelů i zaměstnanců a zlepšit povědomí o informaci, kterou poskytují, a o jejich přesnosti. Alternativními ukazateli počtu evidovaných zaměstnaných cizinců by mohly být i údaje zdravotních pojišťoven, kde by měli být evidovaní pracovníci ke zdravotnímu pojištění, či Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Data o podnikatelských aktivitách by mohla být doplněna údaji z daňových přiznání k dani z příjmu fyzických osob za předpokladu rozšíření statistického sledování údajů daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob např. o státní příslušnost či bydliště.

V rámci druhého cíle bylo zjištěno, že cizinci, kteří do území přišli v předešlých letech a vertikální geografická poloha se zdají být důležitými faktory, které podmiňují prostorové rozmístění zaměstnaných cizinců bez ohledu na vykonávanou pracovní pozici. V případě zaměstnanců na vysoce kvalifikovaných pracovních pozicích se zdá, že mají významný vliv i ekonomické faktory a v případě zaměstnanců na kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních pozicích to jsou faktory trhu práce.

Ve třetím cíli byla hodnocena česká migrační politika v průběhu globální ekonomické krize mezi lety 2008 – 2012. V této souvislosti lze konstatovat, že se česká migrační politika od roku 2008 významně proměnila, takže na konci roku 2012 ji bylo možné považovat za spíše otevřenou vůči pracujícím cizincům na vysoce kvalifikovaných pracovních pozicích a spíše uzavřenou vůči pracujícím na kvalifikovaných a nekvalifikovaných pracovních pozicích.

V souvislosti s podmíněnostmi proudů pracovní migrace a rozmístění pracujících cizinců v Česku by bylo zajímavé realizovat i komparativní porovnání s ostatními zeměmi střední a východní Evropy nebo v porovnání se zdrojovými zeměmi. Podnětem pro další

výzkum je i studium nových ukazatelů a faktorů, které by pomohly blíže objasnit prostorové rozmístění pracujících cizinců v území a kvalitativní výzkum tak doplnit o kvantitativní. Téma mezinárodní pracovní migrace je velmi obsáhlé a nabízí řadu témat k dalšímu studiu.

Introduction

International labour migration is an actual topic that is in the current global economical crisis in the foreground of interest of states. It has significant impacts not only on national economies and firms but also work force, citizens as well as foreigners. Impacts of international migration on particular states have been understood not only in economic area but also in social, cultural as well as geographic one. (see e.g. Čermák, Janská 2011)

The general regularity of the relationship between migration and economic recession was studied in the past, nevertheless the understanding of the current relationship is the research challenge. (see e.g. Castless 2002, Massey et al. 1998, Chiswick and Hatton 2002, Drbohlav et al. 2010 etc.)

Studying of the volume of flows of the international labour migration between the source and target country or within the group of countries, number of foreigners working on the territory of the country, evaluation of factros causing the migration or comparing of socioeconomic structures between labour migrants or in relation to other population, have been actual topics (Appave, Cholewinski 2008, OECD 2013)

Existing research indicates that (working) migrants concentrate in the limited number of regions depending on specific economic, social, political as well as geographical conditions of the territory. In this respect, there is usually higher concentration of foreign (working) migrants in large cities and metropolitan areas comparing with rural areas that face more socioeconomic difficulties.

Aims of the study

In the dissertation thesis were studied following aims:

- 1) Evaluation of the meaning of indicators of the Czech statistics on labour migration and working foreigners and

identification of indicators that enable relatively realistic view on stock of labour migrants in the Czech Republic, respectively those foreigners who in fact stay in the Czech Republic to work.

- 2) Relevant indicators of the labour migration in the Czech Republic and of the number of foreigners employed in the Czech Republic that were specified based on the previous aim were used to study spatial distribution of labour migrants and working foreigners (including differentiation of foreigners employed on highly-skilled, skilled and unskilled job positions).
- 3) Study of conditionality of the spatial distribution in the Czech Republic including differentiation on employees on highly-skilled, skilled and unskilled job positions.

Methodology

In the paper was applied an empirical research that comes out from the qualitative and quantitative study of the topic. In the article of Čermáková, Schovánková and Fiedlerová (2013) were used several research methods such as the study of respective legislation about entrepreneurship of foreigners in the Czech Republic. Moreover, the socioeconomic analysis and index of variability. that compares representation of groups of foreigners and the major society in various fields of entrepreneurship, were applied. In another article (Schovánková 2013a) we compared indicators of employed foreigners from Ukraine, Vietnam and Mongolia between 2008 – 2011 and the number of employees from these countries who could in fact work in the Czech Republic. In the third article (Schovánková 2013b) was suggested a definition of highly-skilled employees in the Czech Republic. Moreover, in this article was used the index of highly-skilled immigration („index of HSI“) to compare the openness of eight instruments of the international labour migration from legalisation of stay of highly-skilled employed foreigners point of view. In the last

article (Schováňková 2013c) was analysed the conditionality of the spatial distribution of highly-skilled, skilled and unskilled foreigners by applying correlation and regression analyses. In the analyses were observed more than two decades of independent variables from some of six areas including geographical area, migration and mobility, demographic indicators and social area, labour market and last but not least economic area.

Results and discussion

Results of the article Čermáková, Schováňková and Fiedlerová (2011) indicate that liberal entrepreneurial environment for foreigners was not fulfilled. One of the reasons is increase of requirements related with the eligibility of entrepreneurial activities of foreigners. Socioeconomic analysis found out that most foreign entrepreneurs originates from Vietnam and countries of former Yugoslavia, moreover young male entrepreneurs come usually from countries of eastern of the Czech Republic and senior men from countries western of the Czech Republic and women entrepreneurs were only one third of all entrepreneurs. In the study were not found out any significant differences in entrepreneurial activities by economic sectors between foreigners and the majority. Based on data from the tax return of the physical persons it was found out that business activities of foreigners were more effective between 2005 – 2009 comparing with all entrepreneurs in the Czech Republic.

Results of the article of Schováňková (2013a) indicate that officially published statistics of the number of all issued work permits, that is implicitly and sometimes also explicitly considered to be the statistics of foreigners who in fact work in the Czech Republic, was overestimated between 2008 and 2011. The difference between officially published statistical data about the number of Ukrainians, Vietnamese and Mongolians employed in the Czech Republic and the estimation, that included the sum of the number of issued renewed work permits and number of issued visas and residence permits for

employment purpose, was between 20 and 50 % and had decreasing tendency during analysed years.

In the third article (Schováňková 2013b) was made the first attempt to set the definition of highly-skilled workers who are employees on work positions of the first and second classes of the CZ-ISCO classification. The most open instrument of the Czech migration policy was the Process of intra-corporate transfer of employees that belongs to instruments of temporary labour migration. Another relatively open instruments of the Czech migration policy were Blue and Green Cards belonging to instruments of long-term labour migration. The index of HSI indicates that the most often used instruments of the Czech migration policy, i.e. the work permit and long-term visa or residence permit, seem to be the least open instruments.

The spatial distribution of working foreigner on highly-skilled, skilled and unskilled work positions that was studied in the article of Schováňková (2013c) seem to be significantly influenced by two variables. The first one are employed foreigners who arrived in the area in previous years (variable from the area of the migration and mobility) and vertical geographical position (variable from the area of the geographical position). In case of other variables, the conditionality of the spatial distribution of working individuals differs for highly-skilled, skilled and unskilled foreign employees.

Conclusions

As for the first aim, in the thesis we found out that relatively accurate indicator of the number of foreigners working on the territory of the Czech Republic is the indicator of renewed work permits. Indicators that can be considered as undervaluated is the indicator of third country citizens who do not need a work permit to work and the indicator of registrations of citizens from EEA and Swiss carried out with the labour office. The Czech statistics offers rather limited

number of indicators of entrepreneurial activities – the indicator of the number of entrepreneurs from EEA and Switzerland and third countries. This statistics is however probably overestimated. These results of the first aim may help to review indicators and statistical data about the labour migration of entrepreneurs and employees and improve the awareness about information that provide and about their accuracy and reliability. Alternative indicators of the number of registered foreign employees may also be data of the health insurance companies where employees have to be registered due to the health insurance or Institute of the Health Information and Statistics of the Czech Republic. Data on entrepreneurial activities may be accompanied by another data from tax returns of physical persons supposing broadening of the statistical data by observing further information such as the citizenship or the place of the residency,

In the second aim, it was found out that foreigners who came into the country in previous years and vertical geographical position seem to be very important factors that influence the spatial distribution of employed foreigners no matter what the job position is. In case of employees on highly-skilled job positions seem to have important influence also economic factors and in case of employees on skilled and unskilled job positions seem to be important factors of the labour market.

The third aim focused on the Czech migration policy during the global economical crisis between 2008 – 2012. In this respect the Czech migration policy significantly changed since 2008 so in the end of 2012 it could be considered as more open for employees on highly-skilled job positions and more closed for employees on skilled and unskilled job positons.

The topic of international labour migration is a broad topic that provides ideas for further studies. In connection with the conditionality of flows of labour migration and the spatial distribution of employed foreigners in the Czech Republic, it would be interesting to carry out the comparative analysis with other countries of the Center and Eastern Europe or in connection with the source countries.

The impulse for further research may be also the study of new indicators and factors that could help to clarify the spatial distribution of working foreigners in the area and therefore primarily qualitative study of the topic accompany with the quantitative one.

Použitá literatura / References

The list of articles of the author of this dissertation thesis that were cited in this summary is available on page 22.

APPAVE, G., CHOLEWINSKI, R. et al. (2008): World Migration 2008: Managing Labour Mobility in the Evolving Global Economy. Geneva: International Organization for Migration, IOM World Migration Report Series 4, 562 p.

ALDRICH, H. E., WALDINGER, R. (1990): Ethnicity and Entrepreneurship. *Annual Review of Sociology*, 16 (8): 111–135.

CASTLES, S., MILLER, M. J. (1998): *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World* (1. vydání). Hong Kong: The Guilford Press, 352 p.

CASTLES, S. (2002): Migration and Community Formation under Conditions of Globalization. *International Migration Review*, 36 (4), pp. 1143-1168.

CERNA, L. (2009): The varieties of high-skilled immigration policies: coalitions and policy outputs in advance industrial countries. *Journal of European Public Policy* 16 (1): 144 – 161.

CSO (2010): *Koncepce výběru a zpracování statistických údajů spojených s migrací a integrací cizinců na území České republiky* [online]. Cit. 21. 4. 2012, available from [www: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/\\$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc).

ČERMÁK, Z., JANSKÁ, E. (2011). Rozmístění a migrace cizinců jako součást sociálněgeografické diferenciacie Česka. *Geografie – Sborník České geografické společnosti*, 116 (4), pp. 422-439.

DRBOHLAV, D., MEDOVÁ, L., ČERMÁK, Z., JANSKÁ, E., ČERMÁKOVÁ, D., DZÚROVÁ, D. (2010). *Migrace a (i)migranti v Česku. Kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?* (1. vyd.). Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 207 p.

DRBOHLAV, D., UHEREK, Z. (2007): Reflexe migračních teorií. Geografie – Sborník České geografické společnosti, 112 (2): 125-141.

CHISWICK, B. R., HATTON, T. J. (2003): International Migration and the Integration of Labor Markets (online). In: Bordo, M. D., Taylor, A. M., Williamson, J. G. (eds): Globalization in Historical Perspective. Chicago: University of Chicago Press. Cit. 14. 5. 2012, available from: <http://www.nber.org/chapters/c9586>.

LOWELL, B., L. (2005): Policies and regulations for managing skilled international migration for work. United Nations expert group meeting on international migration and development, New York: United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, 24 s.

MASSEY, D. S., ARRANGO, J., GRAEME, H., KOUAOUCI, A., PELLEGRINO, A. (1998): Worlds in Motion: Understanding International Migration at the End of Millennium. Oxford: Clarendon Press. 362 p.

NOVOTNÝ, J., JANSKÁ, E., ČERMÁKOVÁ, D. (2007). Spatial distribution of immigrants in Czechia and its influencing factors: an attempt at quantitative analysis. Geography, 112 (2): 204-220.

OECD (2013): International migration and the economic crisis: understanding the links and shaping policy responses (online). Cit. 15. 7. 2013 z www.oecd.org/els/mig/46292981.pdf.

PORTES, A. (1997): Immigration Theory for a New Century: Some Problems and Opportunities. International Migration Review, 31 (4): 789-825.

POULAIN, M. (2008): European migration statistics: definitions, data and challenges. In: Barni, M. & Extra, G. (eds.) (2008): Mapping Linguistic Diversity in Multicultural Contexts , 43-66. Berlin/New York: Mouton de Gruyter.

Curriculum vitae

First and last name: Mgr. SONA SCHOVANKOVA
Citizenship: Czech Republic

EDUCATION AND LANGUAGE KNOWLEDGE

2005 – present **Charles University in Prague, Faculty of Science,
Albertov 6, Prague**

Specialization: Social Geography and Regional development
Expected Ph.D. degree

2003 – 2005 **Charles University in Prague, Faculty of Science,
Albertov 6, Prague**

Specialization: Social Geography and Regional Development
Master degree

2000 – 2003 **Charles University in Prague, Faculty of Science,
Albertov 6, Prague**

Specialization: Demography and Social Geography
Bachelor degree

1994 – 1998 **Secondary Grammar School Jihlava, Jana
Masaryka 1, 586 01 Jihlava**

School leaving examination

Language exams

English - CAE - Certificate in Advanced English (2000)

English - General State Exam in English (2000)

German - ZMP – Zentrale Mittelstufenprüfung (2007)

Other languages Spanish – improver, French - beginner

EMPLOYMENT

10/ 2011 – 6/2013 **PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.**

Senior consultant: Advisory with legalisation of stay of foreigners.

2/ 2008 – 9/2011 **PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.**

Consultant: Assistance to foreigners with legalization of their stay in the Czech Republic, i.e. assistance with obtaining work permits and visas.

11/ 2006 – 1/2008 **Ministry for Regional Development of the Czech Republic**

Clerk: Administration of budget grants for Interreg IIIB CADSES, Interreg IIIC and ESPON Programmes, national contact point for INTERACT Programme.

10/ 2005 – 11/2006 **Cassia Development and Consulting, České Budějovice**

Project Manager

PARTICIPATION IN CONFERENCES, WORKSHOPS AND SEMINARS

20 March 2012 **Vysoce kvalifikovaní pracovníci ze zahraničí (Highly-skilled workers from abroad)**

Presentation at the Conference on the future of the labour migration in the Czech Republic of Charita ČR.

16 September 2011 **Labour Migration Policy in the Czech Republic During the Financial Crisis and Its Impacts on Ukrainians**

Presentation at the workshop on Geographical Research in the Czech Republic, Masaryk University, Faculty of Science.

4 May 2011 **Dopady ekonomické krize na migranty a migraci v ČR (Impacts of the economic crisis on migrants and migration in the Czech Republic)**

Presentation together with doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. at the conference State policy and integration of migrants into the society organised by the British Council and the Multicultural Center in Prague.

11 March 2010 Seminar "Do not be afraid to stay in the Schengen Zone!"

Presentation together with Mgr. Andrea Gruntová at the Seminar on the new Visa Code at the American Chamber of Commerce.

11 November 2009 Labour Migration in the Czech Republic – news and practical experience with the legislation valid from 1 January 2010

Preparation of the presentation for the client breakfast in PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.

TRAININGS AND COURSES

27 September – 29 October 2010

Course Theories and Politics of International Migration

Linköping University, Sweden

31 August – 5 September 2009

Summer School on Migration

International Organization of Migration, Jindřichův Hradec, Czech Republic

August 2006

Internazionaler Ferienkurs für Deutsche Sprache und Kultur

Karl-Ruprecht Universität Heidelberg, Germany

Seznam publikací / Selected publications

1. ČERMÁKOVÁ, D., SCHOVÁNKOVÁ, S., FIEDLEROVÁ, K. (2011): Podnikání cizinců v Česku: vliv struktury

příležitostí. Geografie - Sborník České geografické společnosti, roč. 118 (4), s. 440-461.

Autorský podíl / participation on the article: 45 %.

2. SCHOVÁNKOVÁ, S. (2013a): How many foreigners from third countries are in fact employed in the Czech Republic? The case of Ukrainian, Vietnamese and Mongolian work permit holders. Demografie, roč. 55 (4), v tisku.

Autorský podíl / participation on the article: 100 %.

3. SCHOVÁNKOVÁ, S. (2013b): Governance of international migration of highly-skilled foreigners: an empirical analysis from the Czech Republic. Politics in Central Europe, 9 (2), v tisku.

Autorský podíl / participation on the article: 100 %.

4. SCHOVÁNKOVÁ, S. (2013c): Determinants of the spatial distribution of foreign employees on different job positions: the case of the Czech Republic. Danube: Law and Economics Review, 4 (2), s 115-139.

Autorský podíl / participation on the article: 100 %.

5. SCHOVÁNKOVÁ, S., DRBOHLAV, D. (2013d): Prostorové rozmístění pracujících cizinců v regionech Česka v době globální ekonomické krize. Ekonomický časopis, v recenzním řízení.

Autorský podíl / participation on the article: 50 %.